శాంతిపాప జీవిత చక్రం

విష్ణుప్రభాకర

శవం ఊరేగింపు కదిలింది. రోడ్డునిండా పందులేకుండా జనం ట్రాక్టర్ వెనక ట్రయిలర్‌మీద చెక్కలు పరిచి, దాని మీద శవాన్ని పడుకోబెట్టారు. శవం తల వేపు ఎత్తుగా అమర్చటం వల్ల శవం ముఖం అందరికీ స్పష్టంగా కనిపిస్తోంది. దండలూ, పూలూ ముఖాన్ని కప్పెయ్యకుండా కార్యకర్తలు ఎప్పటికప్పుడు సర్దుతున్నారు. ట్రాక్టర్ మెల్లిగా కదులుతోంది.

ముందు చావు మేళం నౌబత్‌ఖానా దాని ముందు పెద్ద పెద్ద డ్రమ్ములు ధన్ ధన్ మని గుండెలవిసేట్టు మోగుతున్నాయి. ఇంకా ముందు నలుగురు కుర్రాళ్ళు తారాజువ్వలు వెలిగించి పైకి వదులుతున్నారు. పదిపదిహేనుమంది బాగా తాగి తూలిపోతూ చిందులు వేస్తూ గుండ్రంగా తిరుగుతున్నారు. మరో ఇరవైమంది కుర్రాళ్ళు నినాదాలు రాసిన అట్టకట్టిన కర్రలు పట్టుకుని రెండు వరసలుగా నడుస్తున్నారు. అందరి ముఖాల మీదా విషాదం, దుఃఖం—కొందరు కుళ్ళి కుళ్ళి ఏడుస్తున్నారు.

శవం బతికుండగా దాని పేరు సత్యం.

"సత్యాన్ని చంపినవాడు చావాలి, లేదా చంపాలి."

"డబ్బుకోసం, అధికారం కోసం ఆడదాన్ని అమ్ముకునే నపుంసకులు నశించాలి."

"సింహాలమేడలోని వరాహాల మెడలు కత్తిరించాలి."

"నల్లడబ్బు కుక్కాలి, నెత్తురు రక్తం కక్కాలి."

—ఇలా ఉన్నాయి అట్టలమీద రాతలు!

మరి కొందరు నినాదాలు చేస్తున్నారు. జనం వాటిని ప్రతిధ్వనిస్తున్నారు.

"మరణానికి....మరణం"

"ప్రాణానికి....ప్రాణం."
"రక్తానికి... రక్తం."
"శవానికి.. శవం"
"హంతకుడెవడూ?....అడుగోవాడే!"

కంట్లో పొడిచినట్టు చూపుడువేళ్ళతో జనమంతా ఓ దిక్కుగా చూపిస్తున్నారు. కానీ అక్కడెవడూ లేడు.

శవ శకటం మెల్లిగా కదులుతోంది. జనఘోష తీవ్రంగా రేగుతోంది. ఉద్రేకం ఉప్పెనలా పొంగుతుంది.

ట్రాక్టర్ మీద శవం పక్కగా మైక్ చేత్తో పట్టుకుని ఓ యువకుడునిల్చున్నాడు. అతని పేరు క్రాంతినాధ్. అతను నినాదాలు యివ్వటంలేదు. ఏడ్చి ఏడ్చి, కన్నీరు కార్చి కార్చి అతని కళ్ళు ఉబ్బి నెత్తురు చిమ్ముతున్నాయి. అయినా అతని ముఖం మాత్రం ప్రశాంతంగా వుంది. అతని ముఖం శవం ముఖమంత ప్రశాంతంగా వుంది. కానీ శవం ముఖంలా లేదతని ముఖం!!!

"సోదర సోదరీమణులారా!" అన్నాడతను

"ఓయ్ ఓయ్...." జనం అరుపులు, కేకలు, గోల, గగ్గోలు.

"అన్యాయానికి ఎదవటమంటే న్యాయాన్ని ప్రేమించటం కాదని మీ కందరికి తెలుసునని మీ ఉద్రేకాన్ని చూస్తే అర్థమౌతోంది. మీ ఉద్రేకం. మీ బిగిసిన పిడికిళ్ళు మిమ్మల్ని ఉగ్ర నరసింహమూర్తులుగా చేస్తున్నాయి— చూస్తున్నాను. మీకే సింహం పంజా వుంటే ఎంత మదించిన ఏనుగునైనా ఇప్పుడు తుత్తునియలు చేయగలరు. మీ అందరి గుండెలూ రగులుతున్నాయి. గుండెల్లో మంటలు రేగుతూ వుంటే నోట్లోంచి వొచ్చేది నిప్పురవ్వలే—నాకు తెలుసు. కానీ....మనది గాంధీ పుట్టిన దేశం. బుద్ధుడు పుట్టిన దేశం. జైనదేవుడు పుట్టిన దేశం, వీళ్ళంతా పుట్టిన దేశంలో మనమూ పుట్టాం! పురుగులు చస్తాయని దీపాలు వెలిగించం. నోటికి చేతికి మధ్యలో రాబందు దూసుకుపోతే 'ఖర్మ' అనుకుంటాం. రోజంతా పనిచేయించుకుని కూలి యివ్వకుండా కాలితో తంతే 'బానిస' నంటూ వెనక్కి పడతాం. వళ్లంతా బుడ్డిపూ మూలగబెట్టి, తెల్లబట్టలు కట్టుకుని, ఎర్రగా నవ్వితే 'అదృష్టవంతులు' అనుకుంటాం. చిటికెన వేలితో చిటికెడు మెతుకులు విదిలిస్తే చర్మంతో చెప్పులు కుట్టిస్తాం. ఎందుకు? మనం గాంధీపుట్టిన దేశంలో పుట్టినందుకు! శాంతి, సహనం, అహింసల్ని మన రక్తంలో ఎక్కించుకున్నందుకు.. అందుకే, అందుకే మీ ఉద్రేకం పెదవులకే బాధ! మీ పరుగు మీ కాళ్ళకే నెప్పి!"

"కాదు, కాదు, కాదు" అరుపులు, కేకలు, గోల, గగ్గోలు.

"వినండి, అంతా వినండి. జరిగిందంతా మళ్ళీ మళ్ళీ వినండి."

"వింటాం... వింటాం...."

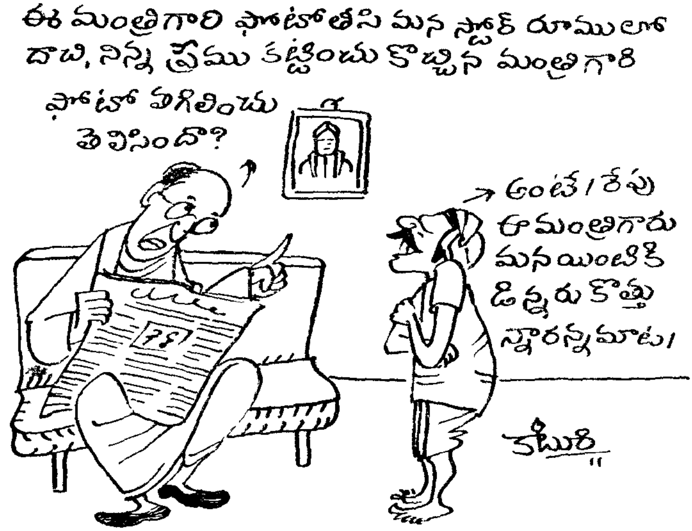

"అరుగో, మన సోదరులు-ఓ ప్రేమ లేఖ ఫోటోస్టాట్ కాపీల్ని పంచిపెడుతున్నారు. తీసుకోండి. చదవండి.... చదివించుకోండి....వినండి..." క్రాంతినాథ్ అగాడు. కుర్రాళ్ళు కాపీలు అందరికీ పంచిపెడుతున్నారు. కలకలం సద్దుమణిగిన తర్వాత క్రాంతినాథ్ కథ చెప్పటం మొదలుపెట్టాడు.

• • •

సత్యం, క్రాంతినాథ్, మరో పదిమంది ఆ వూరి కుర్రాళ్ళు ఒకే సంవత్సరం కాలేజీనుంచి బయటికొచ్చారు. కాలేజీ నుంచి బయటికి రావడానికి, ఏదైనా ఆఫీసులో అడుగుపెట్టడానికి మధ్య ఎన్నేళ్ళు గడుస్తాయో తెలీదు. ఈ లోగా ఏదో చెయ్యాలి ఏం చెయ్యాలి? దేశాన్ని బాగుచెయ్యాలన్నారు కొందరు. 'అది మనవల్ల కాదు_ మన ఊరు సంగతి చూసుకుంటే చాలు' అన్నారు మరి కొందరు.

ఆ రోజుల్లో సత్యానికి ఓ కల వొచ్చింది, ఆ కలలో ఓ పెద్ద షాపు కనిపించింది. లోపలంతా ఏవేవో ఉన్నాయి, అతను లోపలికెళ్ళాడు. అక్కడో దేవతలాంటి అమ్మాయి నిల్చుంది. "ఏం కావాలి?" అనడిగింది. "ఏముంటాయిక్కడ?" అనడిగాడు సత్యం. "అన్నీనూ!" అంది ఆ దేవత. సత్యం కొంచెంసేపు ఆలోచించి అడిగాడు: "నా దేశం సుభిక్షం కావాలి. నా ప్రజల్లో సమానత్వం కావాలి. నా ప్రజలకి సుఖశాంతులు కావాలి..." అంటూంటే ఆ దేవత అతన్ని ఆగమని చెయ్యెత్తి "అబ్బాయ్! ఇక్కడ పళ్ళు అమ్మరు.

విత్తనాలు మాత్రమే ఉంటాయిక్కడ. కావాలంటే తీసుకెళ్ళ" అంది. అప్పుడు సత్యం వీరుడాల మీద పేర్లన్నీ చదివి 'కృషి', 'దీక్ష', 'ధైర్యం', 'క్రాంతి' అనే విత్తనాలు కొనుక్కుని బయట కొచ్చేశాడు.

సత్యం తన కొచ్చిన ఈ కలని అందరికీ వివరించాడు యువకులంతా ఉత్తేజితులయ్యారు. సంఘం పెట్టారు. ఆ చిన్న పట్టణంలో సరుకులు దాచినవాళ్ళ పని పట్టారు. రూపాయి వస్తువుని రెండు రూపాయలకి అమ్మేవాళ్ళ భరతం పట్టారు ప్రజల్ని క్యూలో విలబెట్టారు. నిలవసరుకు వంతవీ, నిర్ణీతమైన రేట్లకు అమ్మించారు. 'ఇలాంటి పన్లు చెయ్యమనేగా ప్రజలంతా అడుగుతున్నారు. ఇలాంటి బాధ్యత వహించమనేగా ప్రభుత్వంయువతరాన్ని ప్రబోధిస్తోంది' అని అడిగారు-అర్థం వచ్చినవాళ్ళని దాహానికి గ్లాసుడు నీళ్ళు చాలు. కానీ ధనదాహానికి? ఇటునుంచి అటు తిరుగుబాటుకి ప్రతిగా- అటునుంచి యిటు తిరుగుబాటు మొదలయింది. జీర్ణశక్తికి మించిన తిండిగలవాళ్ళంతా — తిండికి మించిన జీర్ణశక్తి గలవాళ్ళ మీదికి తిరుగుబాటుకు తయారయ్యారు.

నరహరి 'కాయకొక్కాయ' వ్యాపారి. కాయకొక్కాయ ఆర్జించి బజార్లకి బజార్లు కొన్నవాడు.— 'నరహరి' అంటే నరసింహం కాదురా, నరులను హరించువాడని' అని కుర్రాళ్ళు అర్థం చెప్పుకున్నారు. నరహరే కాదు, ధనహరి, మానహరి, ప్రాణహరి — అని కూడా వ్యాఖ్యానించుకున్నారు. 'పందులు బలిసే చోట గొర్రెలు చిక్కిపోకేంచేస్తాయి' అని తిట్టుకున్నారు. కాని నరహరి అంత లావు వ్యాపారి అయి, రాజకీయం చెయ్యగలడని చాలా ఆలస్యంగా తెలుసుకున్నారు.

ఓ రోజు నరహరి చెల్లెలు పద్మిని సత్యాన్ని చూసి నవ్వింది. నిరుపేద సత్యాన్ని చూసి గొప్పింటి పద్మిని నవ్వింది.

—కథ అంతవరకు చెప్పి "సత్యం ఫొటో కాపీలు వొచ్చాయా?" అనడిగాడు క్రాంతినాధ్.

"వొచ్చాయి, వొచ్చాయి."

"చూడండి, మన ఫొటోస్టూడియో మిత్రుడు, సత్యం ఫొటోల్ని రెంటిని పక్కపక్కన ప్రింటుచేశాడు. మొదటి ఫొటో నరహరి యింట్లోకి వెళ్ళిన సత్యానిది! రెండోది ఊరిబయట మనకి దొరికిన సత్యం శవానిది! సోదరులారా! ఉద్రేకపడకండి .... మనది గాంధీ పుట్టిన..." అంటూ క్రాంతినాధ్ మళ్ళీ కథ మొదలుపెట్టాడు. కానీ జనం అరుస్తున్నారు

"పద్మిని నవ్విందా? .... పద్మిని సత్యాన్ని ప్రేమించిందా?.... డాక్టర్

ఎదవ!.... ఛూత్ చెల్లెల్ని....” అరు
పులు, కేకలు, గోల.

“కాంతి, కాంతి, వినాలి.........”

....

'మాయలో పడుతున్నావురా సత్యం'
అని అతని మిత్రులు, మిగతా సంఘ
సభ్యులు హెచ్చరించారు. 'ఆమె అంద
గత్తె- కనక ప్రేమించాను. ఆమె
ఆడది- కనక జయించాను' అన్నాడు
సత్యం సత్యం రాజకీయంలో సత్యం
కోసం వెదికాడు. నరహరి సత్యంకోసం
రాజకీయం నడిపాడు.

“ఎందుకొచ్చినవ సంఘ వోయ్,
ఉద్యోగం చేసుకోక!” అన్నాడు నరహరి.

“దొరకొద్దా?”

“నువ్వు ముందా రొంపిలోంచి
బయటపడు, మర్నాటికి ఉద్యోగం
వేయిస్తా....”

“అలా కాదండి. నేను ఉద్యోగానికి
వెళ్ళినా సంఘంమాత్రం ఉంటుందండి.”

“ఉండదు. నువ్వే నాయకుడివి. సమ
ర్థుడివి” అన్నాడు నరహరి.

“ఏదోవీ ఉద్యోగం చెయ్యరాదా-
అన్నయ్య చెప్పినట్టు” అంది పద్మిని
తోటలో సన్నజాజి పందిరికింద.

“సంఘం సంగతి నువ్వు మాట్లా
డకు. నన్ను పెళ్ళిచేసుకుంటానన్నావు.
మీ యింటికి వొస్తున్నా. చేసుకోవంటే
రాను. అంతే!” అన్నాడు సత్యం
వికర్షించిగా.

“రాననకు. నిన్ను చూడకుండా
ఉండలేను” అంది పద్మిని.

ఆ రోజుల్లోనే ఓ రోజున రాజకీయ
నాయకులు నరహరికి గెస్టులుగా
వొచ్చారు తిన్నారు. తాగారు. తిన్నారు
గనక తేన్చారు. తాగారు గనక
తూలారు. తేన్చుతూ తూలుతూ ఏమేమో
వాగారు. ఆ వాగుడులో ఇంకేదో కావా
లన్నారు. కావాలన్నదేదో నరహరికి తెలి
సింది. వాళ్ళనుంచి నరహరికి కావాల్సిం
దేదో నరహరికి తెలుసు. నిమిషాలమీద
నౌకర్లనీ, చాకర్లనీ, బేరర్లనీ, డాఫర్లనీ
పొమ్మన్నాడు. అతిరికి ఉద్యోగం తనే
అందిపుచ్చుకున్నాడు.

పద్మిన్ని పిల్చి 'కాపేపు వాళ్ళెదు
రుగా చిరునవ్వులు చిందిస్తూ కబుర్లు
చెప్పు' మన్నాడు! పద్మిని రానంది.
సత్యం చంపుతానన్నాడు. 'పద్మిని నా
భార్య' అని కూడా అన్నాడు. ఈ
మూడు ముక్కలూ అతిర్ని ఆ బంగళా
నుంచి బయటికొస్తూ విన్నారు- లక్ష్మణ
అనే ఒక్కపక్షి ఓత్రమవిషి. విన్నది
విన్నట్టు సంఘంలో చెప్పాడు.

అంతే, అంతవరకే తెలుసు ప్రపం
చానికి! అంతవరకే చెప్పాడు క్రాంతి
నాథ్.

* * *

“కానీ.... సోదరులారా! పొద్దున్నే
.... సత్యంశవం, ముఖం కాలిపోయి
గుర్తుపట్టటానికైనా వీల్లేని సత్యంశవం

ఊరిబయట కాలవలో నీటివారగా.... చూశాం.... మనందరం చూశాం...."

"చూశాం.... చూశాం...."

"సత్యం ముఖం ఎందుకు కాలిపో యింది? సత్యం ప్రాణం ఎందుకు పోయింది? అని మీ అందరి ప్రశ్న- నాకు తెలుసు."

"అవును- మాకూ తెలుసు."

"అవును- మీకూ తెలుసు. అందుకే మీరు 'ప్రాణానికి ప్రాణం' అని ఇందాక నినాద మిచ్చారు."

"అవును.... ప్రాణానికి....ప్రాణం; రక్తానికి.... రక్తం! శవానికి.... శవం" జనం గోల, గగ్గోలు!

"కానీ సోదరులారా! మనం గాంధీ, బుద్ధుడు...." క్రాంతినాథ్ అలా కొన సాగిస్తున్నాడు.

ఊరేగింపు నాలుగురోడ్ల కూడలికి చేరుకుంది. సెంటర్లో సిగరెట్ల కంపెనీ వారు పోలీసులకి విరాళమిచ్చిన గొడుగు కింద పోలీసు లేడు. సెంటరంతా జనంతో నిండిపోయింది. సెంటర్లో తూర్పువేపు పెద్ద భవంతే నరహరి తల దాచుకునే కొంప. ఆ కొండంత కొంప వరండావైపే జనమంతా చూస్తున్నారు. అరుస్తున్నారు — "ప్రాణానికి.... ప్రాణం; శవానికి.... శవం; హంతకు డెవడు?.... అడుగో, వాడే!" కంట్లో పొడిచినట్టు చూపుడువేళ్ళతో జనమంతా ఆ దిక్కుగా చూపిస్తున్నారు. అందరి చూపుడువేళ్ళూ చూపుతున్న లక్ష్యం ... ఆ బిందువు.... ఆ బిందువే— నరహరి!

ఎలా వున్నాడయ్యా ఆ నరహరి?

చెక్కుచెదరని చిరునవ్వు! ప్రజలను ప్రేమతో ప్రశాంతంగా చూస్తున్న చూపులు! కారుచీకట్లనయినా కమ్మి వేయగల తెల్లని బట్టలు! ఏమాత్రం చలించని చక్కని అకుచెప్పుల పాదాలు! చేతుల్లో చెమ్కీ చుట్టిన చేమంతిపూల దండ!!!

"హంతకుడెవడు?.... అడుగో వాడే!" గగ్గోలు!

నరహరిగారి చుట్టూ చుట్టి నిలిచిన ఫోటోవాయకుల ముఖాల్లో ఆందోళన! వాళ్ళు ఆయనవంక తొంగిచూశారు. చూసి, ఆయన చిరునవ్వు చెదరక పోవటం చూసి ధైర్యం తెచ్చుకున్నారు. ఒక భక్తుడు మైకు తెచ్చి ఆయన నోటి దగ్గిర పట్టుకున్నాడు.

"ప్రియమైన పట్టణవాసులారా! నమస్కారం." ప్రహరీ గోడమీద అమర్చిన స్పీకరులోంచి ఆయన గొంతు గంభీరంగా, విషాదంగా వినిపించింది.

నెత్తుటి పొరల్లోంచి చూస్తున్న జనానికి హంతకుడు ఓ మాంసపు ముద్దలా కనిపిస్తున్నాడు.

జనంలో మౌనం. ఆ మౌనంతో జనం పేలబోయేముందు పెద్దబాంబులా... నిశ్చలంగా.... సముద్రంలో కెరటాలు ఎక్కడివక్కడ ఆగిపోయినట్టు!

వరహరి, అతనితోపాటు మైకు నోటిదగ్గరగా పట్టుకున్న శత్రుడు, వారితోపాటు అనుచరవర్గం వరండా నుంచి కదిలి వీధిగేటు వరకూ వచ్చారు. వస్తున్నప్పుడే నరహరి చెపుతున్నాడు. "మన ప్రియతమ యువజన నాయకుడు, మన యువకిశోరం, సత్యమూర్తి, సౌజన్యమూర్తి, శాంతిమూర్తి, అమేయ శక్తి, అనంతశక్తి..." ఇలా సాగింది ఆ సన్మానపత్రం: చివరికి "నేడు....

ఈ దుర్దినంనాడు. మనందరి పాలిట పాపిష్టిదినం నాడు" అంటూంటే అయన కళ్ళు వర్షించటం మొదలెట్టాయి.

"పద్మిని ఏనాడూ రెండుమూడొందల రూపాయలకి తక్కువ ఖరీదుచేసే చీర కట్టదు. రకరకాల రాళ్ళు పొదిగిన హారం మెళ్ళో మెరుస్తుంటుంది ఎప్పుడూ జడనిండా పూలరాశి పేర్చినట్టుంటుంది! ఇంట్లో కూడా చెప్పులు వేసుకుని కానీ, భూదేవి కూడా చెక్కు చెదరకుండా నడుస్తుంది!

పద్మిని- జుట్టు విరబోసుకుని, ఏ ఆభరణం లేకుండా, తెల్లటి చీరె కట్టుకుని, చెప్పులు లేకుండా పరుగెత్తుతూంటే ఎలా వుంటుందో? ఎవరి ఊహకి అందుతుంది?

కానీ.... సరిగ్గా అదే తీరుగా, పాకుతూ- నిలువెల్లా వికంతువై ఆ ఇంట్లోంచి పరుగెత్తుకొచ్చి ఉపన్యాసం చెప్పుతున్న అన్నగారిని, అతని అనుచరుల్ని నెట్టిపారేసి, గేటుదాటి, రోడ్డు మీదున్న ట్రాక్టరెక్కి సత్యం శవం మీదపడి గోడుగోడున ఏడ్చేస్తోంది. అంతా- అరనిమిషంలో.... ఏం జరుగుతోందో కళ్ళు మెదడుకి చెప్పేలోగా జరిగిపోయింది.

"పద్మిని, పద్మిని...." జనం!

"పద్మినీ, పద్మినీ!...." నరహరి.... చరచర నడిచాడు ట్రాక్టరు దగ్గిరికి, కింపనుంచే చెల్లెలి చేతిని గట్టిగా ఒక్క గుంజు గుంజాడు.

అంతే!

ఎక్కడిది వక్కడ ఆగిపోయిన సముద్రపు కెరటాలు ఒక్కసారి పెళ్ళున విరుచుకుపడ్డాయి. యుద్ధం చేస్తున్న సైనికులంతా ఏ మంత్రానికో శిలలై పోయి, మళ్ళీ వెంటనే మనుషులుగా పోరి యుద్ధం చేస్తున్నట్టుంది.

ఎవరు ఎవరిని ఏం చేస్తున్నారు? ఏం జరుగుతోంది? కాలం ఆగిందా? నడుస్తోందా? ఎంత నడిచింది? ఎవరికి లెక్క?

తుపాకులు ధనధనా పేలుతున్నాయి.

"సోదరులారా మనదేశంలో గాంధీ, బుద్ధుడూ...."

ధన్ ధన్ ధన్!

ట్రాక్టరూ, దానిమీద శవం, దాని మీద వికంతువూ, ఆ పక్కన మైకు చేతబట్టిన క్రాంతినాధ్.... అలా ఉండి పోయారు. కాదు, మిగిలిపోయారు. ఇక ఆ సెంటర్లో తుపాకులు పట్టిన పోలీసులు తప్ప మరొక ప్రాణి లేదు. నాలుగు రోడ్లూ నిర్మానుష్యమైపోయాయి, ఏదా జనసముద్రం?

ట్రాక్టర్ముందు .... రోడ్డుమీద ఎండలో, ఎర్రగా పరుచుకుని పాకుతున్న నెత్తుటి పాములు! మెలికలు తిరిగి పాకుతున్న ఆ పాముల మధ్య మాంసపు

ముద్దలు... తలలాంటి ముద్ద। చెయ్యిలాంటి ముద్ద.... కాలులాంటి ముద్ద.... అక్కడొకటీ అక్కడొకటీ... । కారుచీకట్లనైనా తమ్మివేయగల ఆ తెల్లటి బట్టల పేలికలు, పాలికలు—ఎర్రరపూలతో, ఎర్రంచులతో—రోడ్డునిండా!!!

రక్షక భటులకూ్కడా ఆశ్చర్యమే। భీతి। కనుగుడ్లు కదలని చూపులు।

ఎవరో ఏడుస్తున్నారు। 'నాయనా।' అంటున్నారు. ఎవరో అరుస్తున్నారు, 'నాదేవుడో।' అంటున్నారు। ఎవరో తలబాదుకుంటున్నారు. జుట్టు పీక్కుంటున్నారు. వెర్రికేకలు వేస్తున్నారు. అప్పుడు చూశారు చుట్టూ రక్షకభటులూ, క్రాంతినాధూ!!

అంత పెద్ద సెంటర్లో ఎన్నో శవాలు। ఎవరివో। సంఘసభ్యులా? సానుభూతిపరులా? సామాన్య ప్రజలా? ప్రేక్షకులా? ప్రతీకారం చూడాలని వొచ్చిన వాళ్ళా? ఎవరో? అమాయకులు। సాహసికులు। అమరవీరులు!!!

ఒక్క దుష్టుణ్ణి శిక్షించడానికి వంద మంది బలి। వందమంది బలిదాన ఫలితం ఒక్క దుష్టుడికి శిక్ష। ఇది నరజాతి చరిత్ర. నర-నరరూపరాక్షస సమరం.

చరిత్రలో ఏ కాలాన్ని గురించి ఏమీ వ్రాసివుంచదో—ఆ కాలంలో ప్రజలు సుఖంగా ఉన్నట్టు అర్థమట। మరి నడుస్తున్న చరిత్రలో ప్రతిక్షణం ఒక మహా చరిత్రే।

యుద్ధానికి లక్ష్యం శాంతి అయినప్పుడు ఇప్పుడా యుద్ధం తరువాత మిన్నంటుతున్న రోదనలలోనుంచి 'శాంతిపాప' పురిటి కేరింతలు కొడుతున్నట్టే। ఆ పాప కేరింతలకి ఇటు క్రాంతినాధ్, అటు పోలీసులు తృప్తిగా నిట్టూర్చారు.

ఒక దుష్టుడూ, వందమంది త్యాగులూ ఎక్కడున్నారో వెదకడానికి ముందడుగు వేస్తున్నాడు క్రాంతినాధ్।

లక్షలసంది ప్రజానీకంలో వంద మంది త్యాగులనబడే దోషులెక్కడున్నారో తుపాకులతో వెదుకుతూ పోతున్నారు పోలీసులు

ప్రేతాల చెవుల్లో ప్రేమ ఊపిరులు ఊదుతున్నారు, ప్రేమబంధాలూ, పేగుపొగులూ తెగిన విర్భాగ్యులు।

నకనకలాగే పొట్టలతో నుళ్ళినక్కలు వేటకొచ్చే సమయమయింది. కుందేళ్ళు గోళ్ళకు పదును పెట్టుకుని బలైపోయే వేళయింది. మరో శాంతిపాపకి జాతక చక్రం వేసే వేళయింది.

నెత్తుటిపొత్తిళ్ళలో అక్షరం

జయధీర్ తిరుమలరావు

గతచరిత్రని ఔపోసన పడుతున్నాను
శిథిల స్తంభాలకు జీవంపోయాలని

పేలుతున్న ఎర్లెలపీడల్లో ఎదుగుతున్నాను
వర్తమాన చైతన్యశకటాలకు పెట్రోలుబంకు కావాలని

మండుతున్న క్షణాల టాబ్లెట్లను
రక్తనాళాల్లో జీర్ణించుకొంటున్నాను
కాలనాళికల్ని తయారుచేయాలని

జనసంగీతం చైతన్యగీతంగా రూపొందడంకోసం
నేనింకా టాబ్లెట్లు మింగుతునే ఉన్నాను

ప్రజాశత్రువుల ప్రతిపరాజయాల దగ్గర
ఒక్కొక్క విజయసంకేతంగా
ఒక్కొక్క కాలనాళికను
గతంగా మలిచి
భవిష్యత్కోసం నిక్షేపించాలని
నెత్తుటిపొత్తిళ్ళలో అక్షరాలను సాకుతున్నాను

పతనం పునాదిపై ప్రమద

బి.భాను

'తారా! బస్సు వస్తుంది.... తప్పుకో!'

అవి కంగారుగా ఒక స్త్రీ గొంతు ఆదుర్దాగా వినిపించింది.

ఆ మాట విని స్కూలుకు వెళ్తున్న పురుషోత్తం కాళ్ళకు బంధాలు వేసినట్లుగా ఆగిపోయి, వెనక్కి చూశాడు. బస్సు వెళ్ళిపోయింది. తొమ్మిదేళ్ళ సన్నని పిల్ల రోడ్డు ప్రక్కనుండి వెళ్తున్నది. తెల్లరంగుగా ఉన్న పిల్ల! తొమ్మిదేళ్ళ పసిమొగ్గ!

ఈ తార ఆ కనకతార కాదు!

ఆ తార నల్లని కలువపువ్వు!

సుతారంగా నవ్వుల రాగాలు మ్రోగే సితార!

మనసులోని మూగబాధని కూడాపైకి చెప్పుకోలేని సిగ్గరి!

తన కంటిముందే సమస్యగా మిగిలి పోయిన పజిల్!

పురుషోత్తం మనస్సులో ఎప్పుడో జరిగిన సంఘటనలు ఒక్కటొక్కటిగా తరంగాలుగా అంతరంగంలో సంతవాలాడాయి—

—'ఊ....నురుగు వచ్చిందిగా.... నీళ్ళు పొయ్య....'

'అబ్బా! అంత వేణ్ణీళ్ళు పోస్తావేంటే సరూ! చన్నీళ్ళు తొలుపు.'

'అరే! మరీ చన్నీళ్ళా!....నీ కనలు తల ఇక్కడ లేదా!'

సన్నగా నవ్వుతున్న నవ్వది!

'సంతోషించాం గాని....మూగ మొద్దులా మాట్లాడకుండా చిరునవ్వులా పైగా.... అఁ....వీపు తోము.... అన్నీ చెప్పాలా!'

చేతులు వీపును రుద్దుతున్నవి. ఆ వేళ్ళలో ఏదో వణుకు! పురుషోత్తానికి ఏమిటో కొత్తగా ఉంది. స్టూలు మీద నుంచి తల తిప్పి చూస్తే, వీపు రుద్దుతున్నది అర్ధాంగి కాదు! కనకతార! పెదాలు బిగబట్టి నవ్వును ఆపుకొంటున్న పదహారు వసంతాల మెరుపుతీగ!

'నువ్వా తారా! మీ అత్తయ్య ఏదీ?' అని లేచి నుంచొని చేతులు ఛాతికి అడ్డం పెట్టుకొన్నాడు.

'ఇంట్లోకి వెళ్ళింది మామయ్యగారూ... ఇంతకు ముందే.'

'మరి....నువ్వెందుకు.... పులుసు పోస్తున్నావు?' అన్నాడు చిరుకోపంతో.

'తప్పా మామయ్యగారూ!' అని తల వంచుకొన్నది.

'అరే...తప్పని కాదు తారా! నాకే సిగ్గు .. మీ అత్తని పిలు....'

అంతలో భార్య సరళ తిరిగివచ్చింది. తార సరళ వెనుకకు వెళ్ళింది.

'ఏంటీ? పులుసు పోసే పని తారకు అప్పగించి, మెల్లగా ఇంట్లోకి చెక్కేశావ్? ఎంతసేపైంది నువ్వెళ్ళి?'

'అబ్బే! ఇప్పుడేనండీ... మొదటి సారి రుద్దినప్పుడు తల వెళ్ళలేదు గదూ? మీరే రుద్దుకుంటున్నారా? అంతలోనే పప్పు మాడినవాసన వస్తే, వచ్చిన తారకు ఈ పని పురమాయించి వెళ్ళాను ... ఇంతలో ఏమైంది?'

'ఏమీ కాలేదులే....తార రుద్దుతుంటే వళ్ళు సిగ్గుపడిపోతుంటే, నువ్వు కాదని పించింది... అంతే.'

'ఆహాఁ....తారా! నువ్వు రుద్దితే మహా ఇదైపోతున్నారట మామయ్యగారు ....ఇహ నేను చూస్తాలే....నువ్వెళ్ళు.. అల్లం గుమ్మందగ్గరుంచాను....మీఅమ్మ చూస్తుంటుంది.' అని సరళ అంటే చిరు నవ్వులు చిందిస్తూ వెళ్ళింది కనకతార.

ఇంకో రోజు-అరోజు ఏదో పండుగ! తలంటుకొన్నందువల్ల నల్లని ముంగు రులు ముఖంమీద అల్లలాడుతుంటే, నల్లరంగు వోణీ వేసుకొని, కళ్ళకు కోసగా కాటుక తీర్చుకొన్న తారను చూడగానే నీలాన్ని నగిషీ పెట్టినట్లుగా ఉంది!

చేతిలోని పాత్రలో అమృతకలశాన్ని హస్తంలో పట్టుకొన్న దివ్యకాంతలా ఉంది!

తార తెచ్చిన పాయసాన్ని గ్లాసులో పోసి ఇవ్వగా రుచి చూసి, 'ఓహో! మధురాతి మధురంగా ఉంది తారా!' అన్నాడు పురుషోత్తం.

'నిజంగా....బావుందా మామయ్య గారూ!' అన్నది.

అవును... వస్తుగా ఉంది తారా! మీ అత్తయ్యకి కూడా ఇట్లా చేతకాదనుకో ... నువ్వా.... ఇట్లా పాయసం చేసే దానివి, ఎందుకు చదవలేకపోయావో అర్థంకావడంలేదు. వాళ్లో తరగతి పుస్తకాలు ఇచ్చాను గదూ చదువు తున్నావా? లేదా? మీ నాన్న మిషన్ నేర్పిస్తున్నాడని చెప్పావనుకో.... మంచిదేకాని....చదువుకూడా అవసరమే తారా! ఎందుకంటే ఇంట్లోగాని బయట గాని సంస్కారవంతంగా మాట్లాడ డానికి, మన అభిప్రాయాలు చెప్పడానికి చదువు ముఖ్యం. అందుకని మూడో